

Tvinds revolutionære mål

»Målet med skolens, skolernes arbejde er altså at uddanne mennesker der vil være i stand til at deltage i opfyldelsen af vor generations store historiske opgave: forberedelsen af og gennemførelsen af en samfundsomvæltning, der repræsenterer begyndelsen til et samfund, hvor arbejderklassen og dens allierede udstikker retningslinjerne for produktion og kultur«.

Af Amdi Petersen. Bragt i Information, 29. marts 1979. Tekstskanning fra avisens arkiv.

Hvis vi ser på de samfundsmæssige forhold, hvorunder de elever, vi underviser på vore skoler, skal vokse op i og senere yde deres gerning, kan disse med sandhed betragtes som tragiske.

Med de få i samfundet som udbyttere af de mange, som tyranner og skatteflåere, boligsvindlere og kulturforfalskere og de mange som deres undertrykte, arbejdende og kæmpende »arbejdskraft« lever vi stadig under forhold, der med rette kan betragtes som tilbagestående.

Det er den stadig større mangel på overensstemmelse mellem produktivkræfterne og produktionsforholdene, forholdet mellem hvad menneskeheden formår at producere – rent teknisk – og de grundliggende betingelser for organisationen af denne produktion – den private ejendomsret, der berettiger betegnelsen tilbagestående.

Den historiske udvikling, hele menneskehedens historie, lærer os, at sådanne misforhold, at en sådan tilbagestående ikke kan fortsætte til evig tid. Hvad enten vi vælger at betragte de økonomiske – og de er de vigtigste – årsager til misforholdets fallit, eller vi blot ser på de tydelige tendenser, der har præget menneskenes historie, vil vi se, at det ikke kan blive ved.

Samfundsomvæltningen

Det er således vores historiske opgave at bidrage til løsningen af denne kolossale opgave: *forberedelsen af og gennemførelsen af den samfundsomvæltning, der vil styrte de få fra fadet og indsætte vi mange, hvor vi retteligen hører hjemme – som vores eget samfunds skabere ligesom vi hele tiden har været det uden at måtte nyde frugterne til fulde.*

Indtil i dag har vi været skabere af historien. Men de har snuppet de værdier, vores kamp for omformningen af naturen har ført frem i lyset. På den baggrund har de kunnet retningsbestemme samfundet til deres fordel. Det er det, der skal holde op.

Det er altså et sådant samfund, vore skoler ligger i – det er altså denne historiske opgave, alle de mennesker, der arbejder på dem, der kommer på dem, må være optaget af. Det er det, de må lære med henblik på at blive yderst velkvalificerede til. Det er det vi alle må lære, også ved at gøre det.

Målet med skolens, skolernes arbejde er altså at uddanne mennesker der vil være i stand til at deltage i opfyldelsen af vor generations store historiske opgave: forberedelsen og gennemførelsen af en samfundsomvæltning, der repræsenterer begyndelsen til et samfund, hvor arbejderklassen og dens allierede udstikker retningslinjerne for produktion og kultur.

Til disse forberedelser hører studier af mange forskellige typer, hører træning i mange forskellige slags idrætter, hører forståelse for mange store spørgsmål, hører udførelsen af mange betydningsfulde handlinger. Alt dette må skolen tage fat på – i en ordnet rækkefølge, der kan brydes på en fælles organiseret måde, der kan organiseres om i tilfælde af uhensigtsmæssighed.

Skolen må finde frem til, hvad der skal læres – og hvordan det skal læres og hvordan vi alle tydeligt kan se, når det er lært.

Arbejderklassens afmagt

I de første skoleår skal barnet lære modersmålet – og en række forskellige former for at udtrykke sig.

Det er vigtigt at lære at *udtrykke sine erfaringer allerede fra lille af*. Erfaringer er alt, hvad man observerer i omverdenen og den indflydelse det får på ens tænkning og handling. Barnet må stadig raf-

finere sin evne til at udtrykke disse erfaringer i dialog med sine kammerater, med sine lærere. At læse er dernæst vigtigst. Og endelig at skrive.

Disse ting må alle børn lære. I vores samfund, der ud over at være så meget andet, ligeledes er det højst udviklede, tekniske samfund med en række indviklede mekanismesamspil, efterlades især arbejderklassen, men også en række andre borgere, i stadig større afmagt pga. deres svigtende træning i læsningens kunst. *At læse er at kunne forstå og anvende det, der står i bøgerne og andre steder med trykt skrift.*

I de første skoleår skal børnene ligeledes grundigt lære at udtrykke sig gennem musik, tegning, skuespil og bevægelse. Det er vigtigt for barnets hele øvrige udvikling, at *sindet og kroppen sammen* kan og tør udtrykke alle de erfaringer, barnet får gennem direkte eller læsemæssig kontakt med omverdenen.

Barnet i denne alder er omverdensorienteret, men i høj grad i direkte forhold til sin egen person og de nærmeste – legekammerater, forældre, et par voksne mennesker derudover og så er det det. Der er ikke tale om et samfundsmæssigt engagement i den forstand, vi senere finder grobund for at fremme det. Dette er vigtigt at gøre sig klart, således at vi ikke i denne alder sætter os som mål, hurtigst at fremkalde tydelige symptomer på et samfundsengagement, der rækker til den anden side af jorden.

Den revolutionære bevægelse

Efter *kort tids* skolegang bliver det nødvendigt for barnet at kunne forstå visse grundliggende ord på engelsk. Dette hidhører ikke fra det faktum, at vi ønsker at være internationalister, men simpelthen derfra, at amerikanerne fra USA i den grad præger vort moderne sprog. Børnene må lære dette sprog for bedre at blive istand til at begribe det samfund, de skal deltage i omvæltningen af. Og for bedre at kunne lære fra sig. Vi vinder intet til den revolutionære bevægelse ved at ignorere det engelske sprog, blot fordi nordamerikanernes regering og magthavere snakker det. Eller fordi vi ikke kan "lide" de ord, der flourerer her i landet. En yankybarsandwich f.eks.

Når jeg skriver "kort tids skolegang", betyder det to eller tre år i skolen. Det kan være forskelligt fra klasse til klasse. fra skole til skole, men det må i gang på dette tidspunkt.

Karakteropdragelsen

I disse første skoleår starter ligeledes den karakteropdragelse, der skal sikre barnet en ordentlig adfærd. Dette punkt har været miskrediteret i mange år i dette land – i kapitalisternes og de rådende samfundsforholds almindelige interesse og til deres store forargelse. Forfladigelse af grundlæggende forhold som kammeratskab, høflighed og hjælpsomhed har grebet forrående ind i næsten to generationers liv. I og med denne forråelse i sig selv repræsenterer et langt bedre grundlag for overdrevent konsum, i og med et dårligt, svigefuldt kammeratskab, elendig høflighedsstandard og almindelig mangel på hjælpsomhed skaber afstand mellem mennesker har det passet fint ind i kapitalens interesser. Det er selvkært at vi må stoppe dette.

Lige fra starten med Den Rejsende Højskole har vi satset på dette. Ofte er vi blevet mødt med megen slaphed, ja endog modstand på dette felt, men der er ingen tvivl om, at den måde, hvorpå vi har været i stand til at holde skansen, har bidraget til, at stadig flere i dette land begynder at indse, hvor vigtig denne karakteropdragelse er.

Om karakteren er veldannet kan læreren og kammeraterne aflæse ved enkle prøver og gennem stadig iagttagelse i den hverdag, hvor opdragelsen finder sted.

Kinas erfaringer

Den revolutionære komite på Wenhsinggadens skole i Peking, Kina, siger, at for den er flid i arbejdet med til at tilegne sig viden, overholdelse af den fælles disciplin, kærlighed til arbejde, fremme af enighed og kammeratskab, interesse af fælles anliggender og endelig omtankefuld behandling af offentlig ejendom egenskaber, der er værd at samle på og som derfor er dem, der skal bedømmes, når karakteropdragelsen skal vurderes på sit resultat. Så vidt jeg kan se, kan disse fint anvendes i Danmark.

Men ikke alene. Vores situation er en anden end kinesernes, vi lever ikke i et socialistisk land, hos os er kampen i en anden fase.

Vi må også se på, hvorvidt vore elever overhovedet bliver i stand til at deltage så kvalificeret i det vanskelige arbejdsmarkedsliv, at de derudover bliver i stand til at praktisere disse dyder. Det vil sige: ud over vanskelighederne ved at lære de almindelige karakterdyder, står vi i den yderligere vanskeliggjorte situation, at hele vores samfundssystem til stadighed har brug for, at vi opfører os lige modsat. For at vi kan finde de rigtige metoder til vores karakteropdragende arbejde er det vigtigt, at vi gør os dette klart.

Hvor karakteropdragelsen i Kina nærmest kan siges at have til formål at støtte de progressive elementer i opbygningen af det socialistiske Kina og således står i ledtog med de regerende, med folket, med de retfærdige og fleste kræfter, således at det ligesom bliver en enorm fællesopgave og fællesoplevelse at fremme de gode karaktertræk, forbliver den samfundsmæssige organisation i Danmark en hæmsko for en ordentlig folkekarakteropdragelse indtil det øjeblik den er ændret. Det betyder, at opdragelsen på det karaktermæssige plan vanskeliggøres og står i fare for at *énstreges*.

Frigørelsen fra kapitalismens forbandelser

Denne vanskelighed har tydeligt vist sig i de sidste årtier i Danmark. Inspireret af de korrekte opbrud i pædagogikken har opdragelse af borgerlig observans kastet sig over opdragelse til kritik - uden samtidig at opdrage til de ædle og menneskeværdige karaktertræk som ovenfor omtalt. Disse er forblevet en del af *teorien* om en bedre verden.

Alle ved, de er nødvendige, meget få gør noget ved dem. Det retfærdiggøres ligefrem ikke at gøre noget ved dem ideologisk. Først overtager vi produktionsmidlerne - så begynder vi at opføre os ordentligt over for hinanden - som om vi ikke netop i kampen for overtagelsen af produktionsmidlerne og den almindelige frigørelse fra kapitalisternes forbandelser har brug for disse karaktertræk i adfærden over for kammeraterne og mange andre i den øvrige befolkning. Men det er vanskeligt, ja umuligt, siger nogle. Vrøvl. De har ikke undersøgt sagen til bunds, før de udtaler sig. Det vil sige: de har ikke taget livtag med deres egen vanartede opførsel for derigennem at opdage hvor nødvendigt og hvor muligt det er under de nuværende forhold.

Kammeratlig optræden

Vore skoler vil fastholde karakteropdragelsen med bevidstheden om de herbeskrevne modsætninger i samfundet, fastholdt, som den ene vigtige bestanddel: viljen til at bryde denne cirkel som den anden. *Konkret består dette karakteropdragende af en opnotering af detaljerne* under de forskellige karakteropdragende hovedpunkter, jeg nævnte ovenfor. Altså: fremme enighed og kammeratskab - hvad er det så egentlig: her må *lærerne først* og senere lærere og elever sammen bruge tid på at finde frem til, hvad kammeratskab så egentlig består af. *Metoden er de mange eksempler på kammeratlig optræden, hverdagen forsyner mennesker med.* Stop op når kammeratskaber viser sig fra sin bedste side - og fra sin værste. Men først og fremmest fra sin bedste. Dyrk den metode, der kaldes: at fremhæve de gode egenskaber. Kritiser dog også de dårlige, men understreg de gode særlig ofte. Interesse for de fælles anliggender: hvad er det? På forskellige alderstrin. F.eks.? Opnoter forskellige offentlige anliggender, find frem til hvad interesse for dem er, hvordan denne interesse kan vise sig osv. Nu er det selvklart, at vi må sørge for, at vore skoler fungerer således, at disse forskellige karaktertræk rent faktisk kan finde deres udvikling. Dette er en strukturel løsningsproces.

Træning i hovedmodsatninger

Lidt ældre børn - fra 11 år og opefter, må begynde at interessere sig for samfundsmæssige spørgsmål. Undervisningen her må bære præg af både den rent samfundsmæssige interesse - således som samfundet fungerer og en naturmæssig interesse - således som de naturmæssige foreteelser har deres indflydelse på menneskenes liv. Vi behøver ikke at gå fordækt til værks. Hovedmodsatningen mellem besiddende og ikkebesiddende kan fint komme frem fra begyndelsen. Ikke blot har børnene opdaget den, *de kan ikke lide den*.

Forklaringerne på dette samfunds tilstand kan kun komme, dersom de tager deres udgangspunkt i forståelsen af hovedmodsetsningers beståen og bestanddele. Ikke sådan at forstå, at man evig og altid kværner rundt i den, men den må ligge så bevidst, at den når passende, kan anvendes i argumentationen på vej mod forståelse.

De ældre børn - 14-18 år må fortsat trænes i anvendelsen af deres krop og deres evner til læsning og given udtryk for deres erfaringer må videreudvikles. I vores land sker dette almindeligvis ikke, da det netop er skolens opgave at tilsløre, hvad vi ønsker at åbenbare.

Dette betyder, at vore elever stort set ikke kan forbinde deres krop og sind i et samlet udtryk for erfaringer og ønsker. De er tilbagestående. Ja, selv enkelte lærere har det stadig således.

Løsningen er naturligvis træning. Men denne træning må være knyttet til områder, der dels passer ind i vores indsigt i, hvad børnene skal lære, dels springer ud af deres umiddelbare interesser.

Vi ønsker således at gøre musikken, tegningen, skuespillet og kropsligheden til udtryksmidler, gennem hvilke børnene kan videregive deres samfundsmæssige erfaringer og ønsker for fremtiden.

De udbyttede klassers børn

Samfundsmæssige forhold: Alle relationer mellem mennesker, politik, økonomi, naturgivne erfaringer etc.

En vigtig ting at slå fast er: I vores samfund regerer en tradition der hedder, at børn fra de udbyttede klasser har dårligere vilkår i skolen end børn fra lærernes og samfunds"støtternes" egen klasse. Den har medført, at mange børn lærer for lidt, forkert og forbandet. Guderne skal vide, at her har vi en stor opgave. Mange børn kommer her med vanskeligheder på de elementære områder som sprog og matematik - og meget vænnede til at blive undertrykt af kammerater, lærere og andre "instanser". Vi må se at få dem lært noget - meget. De må hurtigt indse, at de skal have lært noget, skolen må indrette sig på at hjælpe dem - tålmodigt, støt og længe. Kammerater må lære at hjælpe hinanden - på samme vis.

Dette betyder også, at børnene har behov for at notere sig fremgange. Vi må opfinde prøvesituationer, hvor vi virkelig kommer til at prøve det, vi ønsker at prøve. Det bliver vanskeligt - det er udvikling og dets bestanddele, vi ønsker at måle.

Fagrådenes opgave bliver altså:

1. At finde frem til, hvad der skal læres i de forskellige klasser i det kommende år.
 2. At finde frem til, hvad karakteropdragelsen i detaljer går ud på.
 3. Hvilke metoder, der passende og udviklende etc. skal anvendes for at få lært 1 og 2.
- Fagrådene må ende med skriftlige betænkninger.